

28.5.2021

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av statsunderstödslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att statsunderstödslagen ändras så att till lagen fogas bestämmelser om begränsningar för beviljande och utbetalning av statsunderstöd. I lagen ska anges de omständigheter under vilka statsunderstöd inte kan beviljas utan synnerligen vägande skäl eller under vilka understöd kan förvägras. Om avsikten är att statsunderstödet ska beviljas via en s.k. förmedlande organisation, ska enligt förslaget i statsunderstödsbeslutet tas in ett villkor om att den slutliga användaren av understödet inte får omfattas av en begränsning för beviljande av statsunderstöd.

Det föreslås att till statsunderstödslagen fogas en bestämmelse om att statsbidragsmyndigheten på eget initiativ får lämna ut uppgifter till en annan myndighet. I lagen föreslås dessutom vissa tekniska preciseringar.

Propositionen hänför sig till målet enligt regeringsprogrammet att påskynda åtgärderna för att bekämpa grå ekonomi. Bestämmelserna om begränsningar för beviljande och utbetalning av statsunderstöd samt de anknytande bestämmelserna om myndigheternas rätt att få uppgifter och lämna ut uppgifter förväntas stödja bekämpningen av grå ekonomi och öka effektiviteten i statsunderstödsverksamheten.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2022.

Lag

om ändring av statsunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i statsunderstödslagen (688/2001) 32 § 2 mom. 1 punkten,
ändras 1 § 3 mom., 7 § samt 31 § 2 och 3 mom.,
av dem 7 § 2 mom. och 31 § 3 mom. sådana de lyder i lag 1113/2018, samt
fogas till 1 § ett nytt 5 mom., till lagen nya 7 a och 7 b §, till 11 § ett nytt 6 mom. samt till
lagen nya 12 a och 32 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Om inte annat föreskrivs i någon annan lag, tillämpas denna lag också på statsunderstöd som beviljas för att användas utanför Finland. Om mottagaren av ett i 2 mom. avsett statsunderstöd emellertid är en främmande stat eller dess organ eller en mellanstatlig internationell organisation, tillämpas på statsunderstödet endast 5–7 §, 8 § samt 11 § 5 mom.

Bestämmelserna i 7 a och 7 b § gäller i tillämpliga delar företag eller sammanslutningar som inte har registrerats i Finland i enlighet med företags- och organisationsdatalagen (244/2001).

7 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av statsunderstöd

Statsunderstöd kan beviljas inom ramen för statsbudgeten eller medlen i en statlig fond utanför statsbudgeten, om

- 1) det ändamål för vilket statsunderstöd söks är samhälleligt godtagbart,
- 2) beviljandet av statsunderstöd är motiverat med avseende på de mål som satts för användningen av statsunderstödet,
- 3) beviljandet av statsunderstöd ska anses vara nödvändigt med beaktande av annat offentligt stöd som sökanden erhållit samt arten och omfattningen av det projekt eller den verksamhet som är föremål för statsunderstödet, samt
- 4) beviljandet av statsunderstöd inte bedöms orsaka mer än ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Statsunderstöd kan beviljas mottagaren för dennes egen verksamhet eller eget projekt eller för att användas för att understöda en verksamhet eller ett projekt som genomförs av någon annan än understödstagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet. Om statsunderstöd beviljas för att användas för att understöda en verksamhet eller ett projekt som genomförs av någon annan än understödstagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstöds-

beslutet, ska statsunderstödstagaren ingå ett avtal om statsunderstödet användning, övervakningen av dess användning och villkoren för dessa med den som genomför verksamheten eller projektet.

7 a §

Begränsningar för beviljande av statsunderstöd

Om den som ansöker om statsunderstöd är ett i 3 § i företags- och organisationsdatalagen avsett företag eller en annan sammanslutning än en offentlig juridisk person, kan statsunderstöd inte beviljas, om

1) sökanden under de tre kalenderår som föregår ansökan om understöd upprepade gånger eller i betydande grad har försummat sina registrerings-, anmälnings- eller betalningsskyldigheter i anslutning till skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller avgifter som Tullen tar ut,

2) sökanden har skulder som ska drivas in genom utsökning och som med avseende på sökandens betalningsförmåga är större än ringa eller skulder som har återsänts från utsökningen med ett intyg över medellöshetshinder,

3) sökanden har försatts i konkurs eller ett ärende som gäller försättande av sökanden i konkurs är anhängigt vid domstol,

4) sökanden har meddelats näringsförbud eller tillfälligt näringsförbud,

5) sökanden har underlåtit att iaktta ett beslut om återkrav av statsunderstöd som fattats med stöd av 21 eller 22 § eller någon annan lag,

6) sökanden har underlåtit att iaktta ett sådant beslut om återkrav av stöd som avses i 1 § i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd (300/2001), eller

7) sökandens verkställande direktör eller dennes ställföreträdare, en medlem eller ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet eller jämförbara organ, en ansvarig bolagsman, någon annan som hör till den högsta ledningen eller en person som direkt eller indirekt innehar minst 25 procent av aktierna i det aktiebolag som ansöker om understöd eller av den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt i någon annan sammanslutning än ett aktiebolag

a) upprepade gånger eller i betydande grad har försummat de skyldigheter som anges i 1 punkten,

b) i enlighet med 2 punkten är oförmögen att svara för sina skulder,

c) i enlighet med 3 punkten har sökts eller försatts i konkurs, eller

d) i enlighet med 4 punkten har meddelats näringsförbud eller temporärt näringsförbud.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. kan statsunderstöd förvägras, om

1) sökandens i 1 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) avsedda koncernföretag omfattas av någon av de begränsningar för beviljande av statsunderstöd som avses i 1 mom.,

2) en i 1 mom. 7 punkten avsedd person som hör till ledningen eller annan person i sökandens i bokföringslagen avsedda koncernföretag omfattas av någon av de begränsningar för beviljande av statsunderstöd som avses i 1 mom. 1–4 punkten, eller

3) en i 1 mom. 7 punkten avsedd person som hör till ledningen eller annan person eller ägare hos sökanden ensam eller tillsammans utövar bestämmande inflytande i ett företag som omfattas av någon sådan begränsning för beviljande av statsunderstöd som avses i 1 mom.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. kan statsunderstöd dock beviljas, om det är motiverat med hänsyn till ändamålet med statsunderstödet eller av något annat särskilt vägande skäl.

7 b §

Särskilda begränsningar för beviljande av statsunderstöd

Om statsunderstöd får användas för lönekostnader, kan understödet endast beviljas av särskilt vägande skäl om

- 1) sökanden eller dennes representant som avses i 47 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen (39/1889) genom en lagakraftvunnen dom har dömts till straff för ett brott som avses i 47 kap. 6 a § i den lagen det år som statsunderstödet beviljades eller under de två föregående åren,
- 2) sökandens eller dennes representant som avses i 47 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen genom en lagakraftvunnen dom har dömts till straff för ett brott som avses i 186 § i utlänningslagen (301/2004) det år som statsunderstödet beviljades eller under de två föregående åren, eller
- 3) sökanden genom ett lagakraftvunnet beslut har påförts en påföljdsavgift som avses i 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001) det år som statsunderstödet beviljades eller under de två föregående åren.

11 §

Statsunderstödsbeslut

Om statsunderstöd beviljas på det sätt som föreskrivs i 7 § 2 mom. för att användas för ett projekt eller en verksamhet som genomförs av någon annan än understödstagaren och som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet, ska i statsunderstödsbeslutet tas in ett villkor om att en annan än understödstagaren som fyller ändamålet enligt statsunderstödsbeslutet inte får omfattas av en begränsning för beviljande av statsunderstöd som avses i 7 a § 1 eller 2 mom.

12 a §

Begränsningar för utbetalningen av statsunderstöd

Om statsunderstödet inte betalas ut i samband med statsunderstödsbeslutet, kan det statsunderstöd som är avsett att betalas ut senare eller en del av det inte betalas ut utan synnerligen vägande skäl, om den statsunderstödstagare som avses i 7 a § 1 mom. omfattas av någon av de begränsningar för beviljande av statsunderstöd som avses i 1 eller 2 mom. i den paragrafen när betalningsbeslutet fattas, och något annat inte följer av ändamålet med statsunderstödet.

31 §

Information från myndigheter

Statsbidragsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheter och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter få för skötseln av sina uppgifter nödvändiga upplysningar om

- 1) sökandens och mottagarens ekonomiska ställning,
- 2) sökandens och mottagarens offentliga stöd,

3) i 7 a och 7 b § samt 12 a § avsedda begränsningar för beviljande och utbetalning av statsunderstöd,

4) andra omständigheter som gäller sökanden och mottagaren och som är av väsentlig betydelse för säkerställandet av att denna lag iakttas vid beviljandet och utbetalningen av statsunderstödet och vid övervakningen av dess användning.

Statsbidragsmyndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) avgiftsfritt få sådana uppgifter om avgöranden enligt 7 b § och 22 § 2 mom. i denna lag som är nödvändiga för avgörande av ett statsunderstödsärende.

32 a §

Utlämnande av uppgifter till andra myndigheter på eget initiativ

Statsbidragsmyndigheten kan trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna ut nödvändiga uppgifter som den fått i ett förfarande som gäller behandling av statsunderstöd till

1) förundersökningsmyndigheter för att förebygga, avslöja eller utreda brott, för att utföra åtalsprövning samt för andra uppgifter som hör till förundersökningsmyndigheterna i samband med att samla och registrera uppgifter,

2) Skatteförvaltningen för uppgifter som avses i 2 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010),

3) åklagare för tjänsteuppdrag i den omfattning som anges i 22 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019),

4) Arbetskraftsmyndigheter för handläggning av ärenden som gäller uppehållstillstånd för arbetstagare eller uppehållstillstånd för näringsidkare eller övervakning av arbete,

5) centralen för utredning av penningtvätt för dess uppgifter som föreskrivs närmare i lag,

6) utsökningsväsendet för uppgifter som nämns i utsökningsbalken (705/2007),

7) Tullen för uppgifter som avses i 2 § i lagen om Tullens organisation (960/2012),

8) Pensionsskyddscentralen för dess uppgift enligt 2 § 2 mom. 1 punkten i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) att övervaka iakttagandet av försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna,

9) olycksfallsförsäkringscentralen för att enligt 177 § 1 mom. och 179 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) övervaka de skyldigheter som gäller försäkring,

10) statsbidragsmyndigheter för beviljande, utbetalning och övervakning av statsunderstöd som beviljas med stöd av denna lag eller någon annan lag,

11) Patent- och registerstyrelsen för tillsyn enligt 14 kap. 1 § i stiftelselagen (487/2015),

12) arbetslöshetsförsäkringsfonden för tillsyn över verkställigheten av återbetalningar och återkrav av arbetslöshetsförsäkringspremier enligt 10 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998),

13) förvaltningsmyndigheten för strukturfondsprogram för uppgifter som avses i 8 § i lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014),

14) konkursombudsmannen för övervakning av förvaltningen av konkursbon enligt lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995).

Denna lag träder i kraft den xx xxxx 2021.

På statsunderstöd som har beviljats före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 20xx

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Förnamn Efternamn